

IV. ANALIZA SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu) Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Jest oparta na schemacie klasyfikacji dzielącym wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą pozycję organizacji, na:

- zewnętrzne w stosunku do organizacji i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych,
- wywierające negatywny wpływ na organizację i mające oddziaływanie pozytywne.

Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają cztery kategorie czynników.

- **Zewnętrzne pozytywne – szanse**, czyli zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane stają się impulsem rozwoju oraz osłabiają zagrożenia, uwarunkowania wpływające lub mogące wpływać pozytywnie na realizację celów, umożliwiające eliminowanie słabości, wzmacnianie sił, uruchamianie nowych kierunków rozwoju.
- **Zewnętrzne negatywne – zagrożenia**, czyli te wszystkie czynniki, które postrzegane są jako bariery dla rozwoju, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń ma destrukcyjny wpływ na rozwój organizacji lub powodzenie jakiejś inwestycji. Jednocześnie nie pozwala na pełne wykorzystanie szans i mocnych stron.
- **Wewnętrzne pozytywne – mocne strony**, czyli atuty organizacji, jej/ich walory, mające lub mogące mieć wpływ na sytuację społeczną, tworzące podstawy do rozwoju i wprowadzania rozwiązań z obszaru polityki społecznej, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- **Wewnętrzne negatywne – słabe strony**, to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji; wewnętrzne czynniki mające lub mogące mieć negatywny wpływ na sytuację społeczną, utrudniające rozwój i realizację zamierzeń z obszaru polityki społecznej.

Analizę SWOT przeprowadzono w oparciu o dostępne dane na temat mocnych i słabych stron istniejącego na terenie powiatu białobrzeskiego systemu pomocy dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie, dostępnego zaplecza oraz stosowanych procedur.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • specjalistyczna kadra, • gotowość do współpracy instytucji, • znajomość środowiska, • znajomość zagrożeń wynikających z patologii, • współpraca służb (dobre praktyki), • „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Białobrzskiego”, uwzględniająca problem przemocy w rodzinie, • umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału kadrowego w realizacji zadań z zakresu problematyki przemocy, • istniejące zaplecze instytucjonalne. 	<ul style="list-style-type: none"> • niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy domowej, • brak wypracowanych procedur postępowania w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz procedur współpracy, • brak wypracowanych standardów i określonych procedur interweniowania w sytuacji przemocy domowej i monitorowania zjawiska przemocy, • słaba współpraca ze szkołami w obszarze profilaktyki uzależnień i zachowań agresywnych, • brak wystarczających środków finansowych na zatrudnienie w pełnym wymiarze specjalistów pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc, • brak łatwego dostępu do hotelu dla osób uwikłanych w przemoc, • brak łatwego dostępu do hostelu dla osób stosujących przemoc, dającym możliwość odizolowania od ofiar, • brak rozwiniętej infrastruktury socjalnej gmin (mieszkań chronionych, lokali socjalnych), • brak całodobowej lokalnej infolinii dla rodzin w kryzysie, w tym związanym z przemocą domową, • brak zaufania ze stron ofiar przemocy do instytucji oraz strach przed opinią społeczną, • brak akcji informacyjno-edukacyjnych dot. zjawiska przemocy domowej, • przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy, • brak wolontariatu.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • dobrze przygotowana i stale doskonaląca swoje umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny, • wprowadzenie w życie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i rozporządzeń wykonawczych, • projektowane zmiany w przepisach prawnych stwarzające warunki do skutecznego niesienia pomocy osobom i rodzinom w kryzysie, • zmiany ogólnopolskie w polityce prorodzinnej, • wzrost świadomości zarówno wśród kadr instytucji, jak i społeczności lokalnej w kwestii działań nakierowanych na przeciwdziałanie przemocy, w tym przemocy domowej, • możliwość pozyskiwania środków finansowych z Unii Europejskiej oraz Ministerstwa, • akcje informacyjno-edukacyjne, kampanie medialne ogólnopolskie, mające na celu zmianę świadomości społeczeństwa w zakresie problemu przeciwdziałania przemocy, • oferty szkoleniowe dostosowane do potrzeb osób zawodowo i społecznie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost natężenia patologii społecznych, • poczucie bezradności i bierność rodzin w rozwiązywaniu problemów, • negatywne wzorce zachowań społecznych, • istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dot. przemocy, • problemy alkoholowe członków rodzin, • „słabe prawo” w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zbyt częste zmiany, • wydłużony tryb postępowania karnego o znęcanie się nad rodziną, niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów, nadużywanie zawieszania kar, • poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc, • brak zaplecza zabezpieczającego egzekucję egzekucji sprawców przemocy w rodzinie, • brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy, • osamotnienie rodzin zagrożonych przemocą i brak umiejętności pozyskiwania wsparcia, • ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy.

V. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci oraz poprawa skuteczności działań osób obowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.

Cele szczegółowe:

- a) zwiększenie dostępności pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie i skuteczności ochrony ich praw,*
- b) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,*
- c) łączenie i koordynowanie działań lokalnych tj. sektora publicznego i organizacji pozarządowych,*
- d) podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,*
- e) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.*

VI. DZIAŁANIA

Cel główny oraz cele szczegółowe Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Białobrzeskiego będą realizowane poprzez następujące działania.

1. Koordynacja działań wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemem przemocy, z uwzględnieniem powierzania zadań organizacjom pozarządowym.

a) Współpraca z Zespołami Interdyscyplinarnymi z terenu powiatu białobrzeskiego.

Realizacja zadania nastąpi poprzez: działalność interdyscyplinarnych grup specjalistów reprezentujących instytucje realizujące program, wymianę informacji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wypracowanie i monitorowanie procedur postępowania w sytuacji przemocy w rodzinie.

b) Określenie kompetencji instytucji współpracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Utworzenie lokalnej koalicji.

Realizacja zadania nastąpi poprzez: jasne i przejrzyste określenie kompetencji instytucji współpracujących, określenie zasad podejmowania interwencji w sytuacji przemocy poprzez poszczególne instytucje. Zawarcie porozumień o współpracy.

c) Podwyższenie umiejętności kadry podmiotów lokalnych.

Systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych tj. pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, dzielnicowych w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej (jak udzielać wsparcia, w jaki sposób kierować ofiarę przemocy do różnych instytucji, wzmacnianie konsekwentnych zachowań i postaw).

2. Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy.

Kierowanie do psychologa ofiar oraz sprawców przemocy, udzielanie pomocy prawnej, współpraca z instytucjami prowadzącymi hotele, domy samotnej matki, ośrodki interwencji kryzysowej, kierowanie do grup wsparcia ofiar oraz sprawców przemocy inicjowane przez psychologa, określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk, motywowanie i kierowanie sprawców przemocy do wzięcia udziału w kompleksowym programie korekcyjnym dla sprawców przemocy.

a) Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w miejscu zamieszkania lub pobytu.

Indywidualna diagnoza sytuacji, uruchomienie działań interwencyjnych, opracowanie planu pomocy, pomoc z zastosowaniem różnych rodzajów i form pomocy (interwencja, wsparcie, poradnictwo, edukacja, pomoc specjalistyczna, terapia indywidualna lub grupowa, grupy wsparcia, monitoring i kontrola stanu bezpieczeństwa).

b) Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca pobytu.

Udzielanie bezpiecznego schronienia (znajomi, rodzina, hostel, ośrodki wsparcia, ośrodki interwencji kryzysowej), pomoc socjalna, poradnictwo specjalistyczne, ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę, odseparowanie sprawcy od ofiary, zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną,

VI. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

L.P.	ZADANIE	DZIAŁANIE	REALIZATOR
1.	Tworzenie interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu białobrzeskiego	<ul style="list-style-type: none"> - wyłonienie partnerów, - organizowanie spotkań i konsultacji o charakterze informacyjno – edukacyjnym (w tym debat) - inicjowanie wspólnych przedsięwzięć 	<ul style="list-style-type: none"> - PCPR Białobrzegi - Ośrodki Pomocy Społecznej - Policja - Służba zdrowia - Kuratorzy sądowi
2.	Koordinacja działań podejmowanych w ramach tworzonego systemu. Utworzenie lokalnej koalicji.	<ul style="list-style-type: none"> - wypracowanie współpracy służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie - podpisanie porozumień o współpracy 	<ul style="list-style-type: none"> - PCPR Białobrzegi - Ośrodki Pomocy Społecznej - Policja - Służba zdrowia - Kuratorzy sądowi
3.	Szkolenie grup zawodowych realizujących zadania tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenie specjalistyczne dla osób przeprowadzających interwencje - szkolenie grup zawodowych pracujących z rodziną, w tym pracowników szkół, - szkolenie członków lokalnych zespołów interdyscyplinarnych 	<ul style="list-style-type: none"> - PCPR Białobrzegi
4.	Prowadzenie akcji informacyjnych kierowanych do różnych grup odbiorców i środowisk na temat zjawiska przemocy w rodzinie, sposobów jej przeciwdziałania oraz możliwości uzyskania pomocy na terenie powiatu białobrzeskiego	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie materiałów informacyjnych tj. ulotek, plakatów i rozpowszechnianie ich w miejscach użyteczności publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - PCPR Białobrzegi - Ośrodki Pomocy Społecznej - Policja - Służba zdrowia - Szkoły

- c) **Realizowanie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.**

Prowadzenie programów korekcyjno- edukacyjnych dla sprawców przemocy lub kierowanie do udziału w programach zewnętrznych.

3. Wzmocnienie wiedzy społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania przemocy.

- a) **Przygotowanie i udostępnienie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie.**

Realizacja zadania nastąpi poprzez: rozpowszechnienie biuletynów informacyjnych, broszur, ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie lokalnej społeczności, dostarczenie informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, udostępnianie informacji w sołectwach.

- b) **Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników.**

Realizacja zadania nastąpi poprzez: prowadzenie zajęć informacyjno – edukacyjnych, wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym, opracowanie i realizację innowacyjnych programów szkoleniowych w zakresie profilaktyki i prewencji przemocy.

- c) **Systematyczna edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.**

Realizacja zadania nastąpi poprzez: udział w specjalistycznych szkoleniach osób zainteresowanych możliwością podniesienia kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, co przyczyni się do podniesienia poziomu wiedzy specjalistów różnych grup zawodowych. Opracowanie informacji o ofercie szkoleniowej różnych instytucji podwyższających umiejętności w zakresie przeciwdziałania przemocy.

5.	<p>Uwrażliwianie społeczności lokalnej wobec problematyki przemocy w rodzinie i upowszechnianie informacji na temat</p> <ul style="list-style-type: none"> - zjawiska przemocy domowej - możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie - ochrony przed przemocą domową 	<ul style="list-style-type: none"> - zamieszczanie informacji na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Białobrzegach - organizacja konferencji na szczeblu lokalnym 	<ul style="list-style-type: none"> - PCPR Białobrzegi - Ośrodki Pomocy Społecznej - Policja - Szkoły
5.	<p>Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, pozostającym w miejscu zamieszkania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie informacji, porad i konsultacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - przeprowadzanie interwencji kryzysowej - wdrażanie procedury „Niebieskiej karty” 	<ul style="list-style-type: none"> - PCPR Białobrzegi - Ośrodki Pomocy Społecznej - Policja
6.	<p>Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zawarcie porozumienia z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej 	<ul style="list-style-type: none"> - PCPR Białobrzegi - Ośrodki Pomocy Społecznej
7.	<p>Realizowanie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie programów korekcyjno- edukacyjnych dla sprawców przemocy lub kierowanie do udziału w programach zewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> - PCPR Białobrzegi

VI. ADRESACI PROGRAMU

1. ofiary przemocy,
2. sprawcy przemocy,
3. przedstawiciele instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
4. przedstawiciele lokalnych władz,
5. społeczność lokalna.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Zakładając, że niniejszy Program będzie stanowił wspólny strategiczny plan działań wobec problemu przemocy w rodzinie na terenie powiatu białobrzeskiego i będzie realizowany przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oczekuje się, że przyczyni się on do stworzenia zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ograniczenia zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji rodzin.

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Władze samorządowe,
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu białobrzeskiego,
- Komenda Powiatowa Policji w Białobrzegach,
- Posterunki Policji,
- Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Szkoły z terenu powiatu białobrzeskiego (nauczyciele, pedagodzy szkolni),
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Białobrzegach,
- Służba Zdrowia,
- Kościoły (parafie),
- Organizacje pozarządowe,
- Osoby fizyczne i społeczność lokalna.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja działań ujętych w celach szczegółowych Programu w znacznej części będzie uzależniona od wielkości środków finansowych zaplanowanych w corocznych budżetach samorządu. Istnieje również możliwość pozyskania dodatkowych środków zewnętrznych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na niektóre działania określone w programie, ponadto z dotacji z budżetu państwa oraz uzyskanych grantów z innych źródeł.

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
2. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
4. Pogłębienie wiedzy społecznej o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zwiększenie skuteczności działania instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

X. MONITORING

Monitorowanie Programu będzie prowadzone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białobrzegach na podstawie zebranych informacji, przekazywanych przez jednostki uczestniczące w jego realizacji.

Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości.

WODNICZACY
RADY POWIATU
BIAŁOBRZEJSKIEGO
Zbigniew Szwacki